

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0471

20-osios Deitono taikos susitarimo metinės

2015 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 20-ųjų Deitono taikos susitarimo metinių (2015/2979(RSP))

(2017/C 399/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Deitono taikos susitarimą, jo bendrą sistemą ir dvylika susitarimo priedų,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. liepos 7 d.⁽¹⁾, 2009 m. sausio 15 d.⁽²⁾ ir 2015 m. liepos 9 d.⁽³⁾ EP rezoliucijas dėl Srebrenicos,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 11 d. Venecijos komisijos nuomonę apie konstitucinę reformą Bosnijoje ir Hercegovinoje,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi 1995 m. gruodžio 14 d. Paryžiuje buvo pasirašytas Deitono taikos susitarimas, kuriuo buvo baigtas kruviniausias karas Europoje nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos;
- B. kadangi šiuo susitarimu buvo pabaigtas karas, bet nesugebėta užtikrinti veikiančios ir gyvybingos valstybės sukūrimo, ir kadangi šalies institucinė sistema vis dėlto yra pernelyg sudėtinga ir pasirodė esanti neveiksminga;
1. primena Deitono taikos susitarimo pasirašymo svarbą, prisimena visas tragiškas karo Bosnijoje ir Hercegovinoje aukas ir nuoširdžiai užjaučia gyvybės netekusiųjų šeimas;
  2. apgailestaudamas pažymi, kad po karo pabaigos ir bendrojo pamatinio susitarimo, apibrėžiančio pagrindinius susitarimo dėl taikos ir būsimus šalies bruožus aspektus, sudarymo praėjus 20 metų, vėliau šalį valdžiusios vyriausybės nesugebėjo sukurti visapusiškai veikiančios ir gyvybingos valstybės;
  3. palankiai vertina rezultatus, pasiektus pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų grįžimo, atstatymo ir nuosavybės grąžinimo srityje, laikantis Deitono taikos susitarimo VII priedo; primygtinai reikalauja visapusiškai laikytis susitarimo priedų ir susijusios strategijos siekiant užtikrinti tvarų šalies viduje perkeltų asmenų, pabėgėlių ir kitų nuo karo nukentėjusių asmenų grąžinimą visam laikui ir sąžiningai, visapusiškai bei darniai išspręsti jų problemas; šiuo klausimu pabrėžia, jog reikia, kad kroatai, bosniai ir kitų tautybių asmenys į Serbų Respubliką grįžtų visam laikui; pabrėžia, kad reikia daryti pažangą sugrįžusių asmenų socialinės ir ekonominės integracijos stiprinimo srityje; ragina geriau koordinuoti pastangas visais lygmenimis ir daugiau dėmesio skirti labiausiai pažeidžiamiems perkeltiems asmenims, įskaitant romus ir smurtą patyrusias moteris; apgailestaudamas pažymi, kad, Tarptautinio raudonojo kryžiaus komiteto duomenimis, vis dar yra apie 7 000 dingusių be žinios žmonių, apie kurių likimą iki šiol nieko nežinoma;
  4. pripažįsta teigiamas permainas, įvykusias Bosnijoje ir Hercegovinoje per pastaruosius 20 metų: iš karo nusiaubtos šalies, atsigauvančios po karo, ji tapo Europos Sąjungos narystės siekiančia šalimi;
  5. pakartoja ES išipareigojimą dėl Bosnijos ir Hercegovinos ir visų Vakarų Balkanų šalių europinės perspektyvos ir tolesnio stojimo į ES proceso; mano, kad regioninis bendradarbiavimas ir Europos integracijos procesas yra geriausias būdas susitaikymui skatinti ir neapykantai bei susiskaldymui įveikti;
  6. ragina valdžios institucijas 20-ąsias Deitono taikos susitarimo metines panaudoti kaip paskatą siekiant vykdyti reikalingas reformas, ypač kalbant apie Bosnijos ir Hercegovinos būsimą paraišką siekiant ES narystės; primena, kad piliečių socialinių ir ekonominių poreikių tenkinimas, taip pat kaip ir veiksmingo ES klausimų koordinavimo mechanizmo sukūrimas, turi būti prioritetas; pakartoja, kad taip pat labai svarbu tuo pat metu toliau vykdyti konstitucines ir politines reformas bei politinės sistemos demokratizavimą, nes tai padės užtikrinti tikrą visų trijų šalių sudarančių tautų ir visų šalies piliečių lygybę ir demokratinį atstovavimą; pabrėžia, kad visi Bosnijos ir Hercegovinos piliečiai turi turėti lygias galimybes būti išrinkti į visų lygių politinių sprendimų priėmimo organus;

⁽¹⁾ OL C 157 E, 2006 7 6, p. 468.

⁽²⁾ OL C 46 E, 2010 2 24, p. 111.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0276.

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

7. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms, Bosnijos ir Hercegovinos ir jos teritorinių vienetų vyriausybei ir parlamentui ir Vakarų Balkanų šalių vyriausybėms ir parlamentams.
-